

RAPORT ATELIER REGIONAL

PRO Dezvoltare - unguri PRO-active în politicile publice
vizând dezvoltarea economică și socială.

FUNDAȚIA PAEM ALBA, în parteneriat cu ASOCIAȚIA CONSULTANȚILOR ȘI EXPERTILOR ÎN ECONOMIE SOCIALĂ ROMÂNIA implementează în perioada 24.04.2018 - 23.04.2019 proiectul „PRO Dezvoltare - ONG-uri PRO-active în politicile publice vizând dezvoltarea economică și socială”.

Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, Axa prioritară 1 - Administrație publică și sistem judiciar eficient, Obiectiv Specific 1.1: Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP, Cod SIPOCA 252 / MySMIS 111113.

Obiectivul general al proiectului/ Scopul proiectului

Creșterea capacității de dezvoltare strategică și implicare a organizațiilor neguvernamentale, care activează în domeniul dezvoltării economice și sociale, atât în regiunea mai dezvoltată (B-II), cât și în regiunile mai puțin dezvoltate (Centru și Sud-Est), în a formula și promova propuneri alternative cu impact național, la politicile publice în aria cheie ocupare&antreprenoriat/economie socială și a coopera cu autorități/instituții publice, pentru optimizarea proceselor decizionale orientate către cetățeni, în concordanță cu SCAP - STRATEGIA PENTRU CONSOLIDAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE.

Prin atingerea acestor obiective, precum și a obiectivelor specifice proiectului, se facilitează, pe termen lung:

- capacitatea organizațiilor neguvernamentale orientate pe dezvoltare economică și socială de a înțelege, utiliza și adapta diferite mecanisme și instrumente de participare la decizie, pentru a fi proactive;
- stabilirea unui cadru permanent de dialog și cooperare cu administrația publică, în ceea ce privește formularea și promovarea de propuneri alternative cu impact național la politicile publice inițiate de Guvern, conform SCAP- STRATEGIA PENTRU CONSOLIDAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE 2014 - 2020;
- creșterea ”puterii” acestor ONG-uri de a influența modul în care se gândesc și se implementează politicile publice cu impact național asupra persoanelor,

grupurilor și comunităților dezavantajate și asupra respectării și manifestării depline a drepturilor beneficiarilor vulnerabili, prin dezvoltarea socio-economică, bazată pe ocupare & antreprenoriat / economie socială;

- mobilizarea tuturor părților interesate și creșterea nivelului de cooperare între ONG-uri și autoritățile publice, în așa fel încât aceste părți interesate să devină mai implicate și mai responsabile față de rezultatele politicilor și strategiilor inițiate.

Proiectul este dovada valabilității și transferabilității lecțiilor desprinse din cele 2 paliere distincte:

- al rezultatelor din cadrul altor proiecte implementate de cele două organizații și cel al
- valorizării experienței proprii a partenerilor.

Aceștia au avut/au în implementare mai multe proiecte cofinanțate prin FSE începând cu 2010, inclusiv în domeniul antreprenoriat/economie socială și ocupare/angajare, oferind ocazia de a transfera cunoștințele către alți parteneri și alte organizații la nivel național. Partenerii susțin schimbul continuu de experiență și informații, astfel încât să se creeze un flux de know - how, inclusiv de la partenerii transnaționali centrat pe mobilizarea tuturor părților interesate și pe creșterea nivelului de cooperare între ONG-uri și autoritățile publice, astfel ca aceste părți interesate să devină mai răspunzătoare și mai responsabile față de rezultatele politicilor și strategiilor inițiate și, de asemenea, mai flexibile și mai cooperante în relațiile inter-organizaționale.

Atelierul regional din cadrul proiectului “PRO Dezvoltare - ONGuri PRO-active în politicile publice vizând dezvoltarea economică și socială” s-a desfășurat în perioada 8-9 octombrie 2018.

Obiectivul activităților desfășurate în cadrul atelierului de lucru regional, a fost de a crea legături între membrii echipei, pentru a realiza o abordare comună - o modalitate de lucru într-o manieră practică, interactivă, cu scopul de a dezvolta o propunere alternativă la politicile publice pentru aria vizată de proiect și crearea unui fundament de colaborare între ONG-uri și autorități publice în inițierea și susținerea unei astfel de propuneri.

Participanți :

În cadrul atelierului regional au dat curs invitației persoane de la diferite instituții și organizații neguvernamentale. Acestea sunt:

- Asociația Real Suport
- Colmina “Centru de promovare al valorilor”
- Asociația Tara
- Social Chair

- Asociația Montana Moșilor
- Asociația Belissima
- Pakiv Romania
- Asociația Culturala Obârșia
- Asociația Gal Alba Iulia Incluziva
- Asociația Eu sunt
- As 2001 Alba Iulia
- SR Speromax Alba Iulia
- Asociația Filantropia Ortodoxa Alba Iulia
- Centrul Maria Beatrice
- ADR Centru Alba
- Asociația Dezvoltarea Capitalului Uman
- Asociația Rița Tița
- Asociația pentru întreprinderi mici si mijlocii
- Asociația Sfântul Andrei Barabant
- Direcția Generală de Asistență Socială si Protecția Copilului
- Direcția de Asistență Socială Alba Iulia
- Casa Județeană de Pensii, Alba
- Curtea de apel Alba Iulia
- Consiliului Local Alba Iulia

Desfășurarea atelierului de lucru

Conceptul de atelier regional s-a concretizat sub forma a trei grupuri de lucru, fiecare grup axându-se pe dezbaterile unei probleme din aria vizată, ocupare & antreprenoriat / economie socială.

În prima zi a atelierului de lucru regional, s-au format grupurile de lucru în funcție de domeniul de activitate al participanților și de interesul manifestat față de subiectele de discuție.

Toate acțiunile s-au desfășurat conform agendei prestabilite de către expertul facilitator atelier regional. *Agenda* discuțiilor a cuprins teme importante privind modalitățile de formulare a unei propuneri alternative la politicile publice pentru aria vizată ocupare & antreprenoriat / economie socială.

- În prima zi a atelierului s-au prezentat conceptele de “Politica publică”, s-au creat grupurile de lucru iar participanții au fost rugați să identifice problemele pe care aceștia le consideră importante pentru aria lor de interes și competență, care sunt dimensiunile acestor probleme, care sunt factorii care determină aceste probleme și cum au evoluat lucrurile din punctul lor de vedere. Cel mai

important aspect care s-a discutat a fost despre consecințele nerezolvării acestor probleme. Ziua a continuat cu activitatea pe grupuri de lucru unde s-a exploatat fiecare problemă identificată.

- În a doua zi a atelierului, activitățile au demarat printr-un reminder al dezbaterilor zilei precedente. Pe baza problemelor identificate în prima zi, expertul facilitator de atelier regional a solicitat participanților să adopte formatul de lucru a unui “Policy brief”. În prima fază li s-a explicat despre ce este vorba în acest policy brief și care sunt obiectivele acestei metode de lucru. Policy brief-ul este o metodă foarte bine structurată în care se analizează contextual importanța problemei identificate, în cazul nostru problema principală identificată de fiecare grup de lucru format pentru aria vizată ocupare & antreprenariat / economie socială.

Analiza critică a opțiunilor de politică în cazul fiecărei probleme identificate a fost următorul nostru pas, unde s-au dezbătut propunerile politice emise de către fiecare grup, și s-au propus soluții prin care se pot rezolva aceste probleme într-un mod benefic și optim pentru fiecare cetățean.

La sfârșitul acestor doua zile participanții din cadrul atelierului de lucru au fost rugați sa completeze un formular de feedback prin intermediul caruia si-au exprimat părerea și opiniile finale.

Probleme abordate si analizate :

Fiecărui grup de lucru i-a fost impartita sarcina de a identifica diferite probleme, in funcție de aria vizata.

Ocupare si forța de munca

După cum bine se cunoaște, exista un deficit major al forței de munca pe piața de munca. Acest aspect fiind unul foarte actual si care afectează toate sectoarele de activitate ale societatii, fie că este vorba despre o firmă mare sau de dimensiuni mai mici, a fost considerat, de catre participanți, un subiect potrivit pentru a fi dezbătut. Componentii grupului care s-au axat pe ocupare si forța de muncă, au identificat ca și o problemă, lipsa personalului calificat, în special pentru meseriile ce vizează sectorul industrial și producția. Motivul care a determinat deficitul de personal calificat pe piața forței de muncă este desființarea școlilor de artă și meserii (școlile profesionale).

“Desființarea Școlilor de Arte și Meserii în anul 2009/2010 a reprezentat o importanță provocare în ceea ce privește dreptul la educație al copiilor care finalizaseră 8 clase de studiu și care doreau să urmeze un parcurs de profesionalizare de 2-3 ani, care să-i ajute să învețe o meserie”

Această situație pun firmele în dificultate, într-un final ele vor ajunge în situația de a-și închide porțile, din lipsă de angajați care să știe meserie.

O analiză efectuată în cazul persoanelor absolvente de studii superioare, ne arată ca în condițiile actuale, de schimbări rapide în toate domeniile, universitățile din țară nu își adaptează programul conform necesităților de pe piață. Instituțiile de învățământ trebuie să fie în pas cu dezvoltarea și să își ajusteze programele de studii, astfel încât acestea să corespundă realității, pentru ca tinerii să fie siguri că pot accesa un job după finalizarea studiilor.

Economie socială

Al doilea grup de lucru format s-a ocupat de problemele economiei sociale. Economia socială este o formă alternativă de dezvoltare economică bazată pe principii etice - solidaritate, democrație, dezvoltare profesională și personală, funcționând conform economiei de piață și independent față de stat.

Obiectivele principale ale acestor întreprinderi sunt:

- îmbunătățirea calității vieții,
- creșterea șanselor persoanelor defavorizate,
- sprijinul și coeziunea socială.

Organizațiile de succes ale economiei sociale pot juca un rol important prin îndeplinirea multor obiective-cheie stabilite prin politicile guvernamentale, deoarece contribuie la:

- creșterea productivității și competitivității economiei locale,
- crearea bunăstării sociale inclusive,
- implicarea persoanelor și comunităților în acțiuni derulate în plan local pentru regenerarea vecinătăților lor,
- oferirea unor modalități noi de a furniza servicii publice,
- dezvoltarea unei societăți incluzive și a unei cetățenii active.

Persoanele care au făcut parte din acest grup au identificat o problemă majoră în această arie de interes, referitoare la neactualizarea costului minim pentru servicii sociale în acord cu inflația și creșterea prețurilor și salariului minim pe economie, și lipsa de sprijin a statului în dezvoltarea structurilor de economie socială.

Cei care au identificat aceste probleme sunt persoane implicate direct și care se confruntă zilnic cu astfel de probleme.

Problema privind economia socială a fost intens dezbătută, dorindu-se un mijloc prin care statul, prin structurile sale locale, să sprijine structurile de economie socială facilitându-le diferite stimulente și beneficii. O propunere a fost atribuirea unor spații sau terenuri ale unităților teritoriale cu titlu de închiriat pe o perioadă determinată. Prin acest lucru se dorește sprijinirea structurilor de economie socială să se dezvolte și să aibă parte de un cadru în care să își poată desfășura activitatea.

Antreprenoriat

Al treilea grup format în cadrul atelierului de lucru, a dezbătut problema antreprenoriatului. Una dintre problemele ridicate în cadrul dezbaterilor a fost lipsa cadrului legislativ privind statutul și activitatea agenților imobiliari ca și profesie. Această situație a fost prezentată de un membru al grupului, care activează în acest domeniu, cunoaște deficiențele acestui tip de business și a dorit să le facă cunoscute cu scopul identificării unor soluții optime.

Deficiențe identificate:

- lipsa de profesionalism în abordarea tranzacțiilor,
- practicile neunitare la întocmirea contractelor și toate aspectele ce decurg din tranzacțiile imobiliare,
- lipsa de încredere a beneficiarilor și imaginea negativă asupra profesiei.

Soluțiile prezentate în cadrul dezbaterii au fost identificate cu privire la schimbarea unor aspecte care să faciliteze procesul de consultanță și să existe o transparență în ceea ce privește prevederile contractelor încheiate între agentul imobiliar și beneficiar, în ceea ce privește tarifele care sunt aplicate pentru serviciile prestate de aceștia și cel mai important statutul agentului imobiliar.

Problemele identificate în cadrul atelierului regional de lucru :

Ocupare și formare profesională :

- Rata scăzută de ocupare a categoriilor din învățământul ISCED 3-4;
- Neoptimizarea ofertelor de studii din învățământul superior și tehnic și profesional în sprijinul angajării;
- Lipsa subvenționării locurilor de muncă la nivel local și regional;
- Competitivitate redusă a firmelor care nu au posibilitatea de a angaja personal calificat;
- Venituri reduse ale populației;
- Migrarea forței de muncă;
- Absolvenți neinteresați și nemotivați pentru abordarea pieței forței de muncă.

Economie socială:

- Închiderea serviciilor sociale;
- Presiunea prea mare asupra statului și instituțiilor abilitate în acest domeniu (ANPD- Autoritatea Națională pentru Persoane cu Dizabilitați);
- Imposibilitatea furnizării serviciilor sociale de către prestatorii acreditați;
- Bugetele locale alocate serviciilor sociale sunt afectate grav de costuri.

Antreprenoriat :

- Lipsa de profesionalism în abordarea tranzacțiilor;
- Practicile neunitare la întocmirea contractelor și toate aspectele ce decurg din tranzacții;
- Lipsa de încredere a beneficiarilor și imaginea negativă asupra profesiei.

Concluzii:

În urma atelierului de lucru regional s-au concluzionat următoarele :

- În aria de formare și ocupare profesională, s-a identificat ca fiind problemă principală necorelarea ofertei educaționale cu cerințele pieței muncii atât locale cât și regionale, datorită desființării școlilor de arte și meserii care ofereau posibilitatea intrării pe piața muncii într-un mod direct și facil.
Necorelarea sau slabă corelare între cererea și oferta de muncă generează deficite de forța de muncă calificată în sectoarele noi de activitate/ocupațiile noi, și supracalificarea în raport cu cerințele locurilor de muncă existente pe piața forței de muncă.
- Participanții la acest atelier regional s-au declarat îngrijorați de situația existentă în prezent pe piața forței de muncă datorită faptului că în sectoarele lor de activitate numărul de personal începe să se diminueze și din această cauză rezultatul muncii lor nu mai poate fi atât de satisfăcător și cu indici pozitivi. În ceea ce privește serviciile sociale ca în toate celelalte sectoare de activitate problemele ce țin de personal și de remunerație pentru munca depusă sunt probleme actuale și care apăsă foarte greu pe umerii persoanelor angajate deja, datorită volumului foarte mare de muncă și a timpului relativ limitat de îndeplinire a sarcinilor.
- O altă concluzie din aria de economie socială, se preconizează a fi imposibilitatea furnizării serviciilor sociale de către prestatori acreditați în favoarea celor neacreditați, iar rezultatul acestor acțiuni va fi mutarea presiunii deciziilor și tuturor implicațiilor acestora în jurisdicția altor instituții și implicit cu afectarea bugetului din cauza acestor probleme.
- Din aria de ocupare a antreprenoriatului, una dintre probleme a fost identificată în domeniul imobiliar, privind faptul că activitatea agenților imobiliare va fi grav afectată pe viitor, în lipsa unui cadru legislativ transparent și precis, iar ca și soluții a fost menționată, impunerea reglementării acestei profesii.

Acțiuni și potențiale propuneri alternative :

Antreprenoriat - Reglementarea unor profesii și stabilirea unor reglementări legislative pentru anumite domenii de activitate, definirea statutului agentului imobiliar în conformitate cu cerințele pieței actuale.

Ocupare și formare profesională - Reglementarea curriculei școlare în acord cu cerințele pieței de muncă regionale și naționale. Adaptarea programelor de studii și optimizarea specialităților în scopul asigurării accesului mai extins la angajare, conform necesităților de pe piață.

Economie socială - Reactualizarea costului minim pentru serviciile sociale în acord cu inflația, creșterea salariilor și cu salariul minim pe economie. Sprijinirea dezvoltării economiei sociale cu scopul sprijinirii dezvoltării unei societăți incluzive și a unei cetățenii active.